

№416, 10-noyabr, 2021 y.

**COVID
19**

COVID-19 ga qarshi vaksinalarning
ishlanmalari bo'yicha

DAYJEST

O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi huzuridagi
Ilmiy-texnik axborot markazi

Toshkent-2021

Jahonda pandemiya bilan bog'liq vaziyat

2021 y. 9-noyabr holatiga ko'ra

Umumiy zararlanganlar soni	-	250 797 699	(+ 773 705)
Sog'ayganlar soni	-	227 010 734	(+ 723 890)
Vafot etganlar soni	-	5 068 041	(+ 13 184)

Mamlakatlar bo'yicha bemorlar soni

	AQSh	-	47 532 691	(+ 68 513)
	Hindiston	-	34 386 786	(+ 12 331)
	Braziliya	-	21 897 025	(+ 10 948)
	Buyuk Britaniya	-	9 366 676	(+ 33 117)
	Rossiya	-	8 873 655	(+ 39 160)
	Turkiya	-	8 288 165	(+ 28 662)
	Fransiya	-	7 232 157	(+ 12 476)
	Eron	-	6 004 460	(+ 8 305)
	Argentina	-	5 299 418	(+ 1 349)
	O'zbekiston	-	188 398	(+ 229)

Manba: <https://www.worldometers.info/coronavirus/>

O'zbekistonda COVID-19 qarshi vaksinatsiya bo'yicha hisobot

2021 y. 8-noyabr holatiga ko'ra

Hududlar	Jami emlanganlar soni	Bir kunda emlanganlar soni
Qoraqalpog'iston Respublikasi	1 480 986	21 177
Andijon viloyati	2 903 982	18 300
Buxoro viloyati	1 659 282	21 711
Jizzax viloyati	1 124 923	9 244
Qashqadaryo viloyati	2 033 262	21 013
Navoiy viloyati	1 137 190	4 849
Namangan viloyati	2 977 115	27 600
Samarqand viloyati	2 663 055	64 454
Surxondaryo viloyati	2 417 412	11 717
Sirdaryo viloyati	687 072	7 791
Toshkent viloyati	2 561 780	25 365
Farg'ona viloyati	3 054 022	31 350
Xorazm viloyati	1 773 262	17 663
Toshkent sh.	1 697 544	43 121
Jami	28 170 887	325 355

Manba: SSV matbuot kotibi // <https://t.me/ssvmatbuotkotibi>

Olimlar COVID-19 vakinasini organizm hujayralariga yetkazishning yangi usulini o'rganishmoqda

Covid-19ni o'rganayotgan Rutgers tadqiqotchilari DNK molekulalarini teri hujayralariga eski tibbiyot amaliyotiga ko'ra, so'rish uslubidagi texnika yordamida yetkazib berishning yangi usulini yaratdilar. Tadqiqot Science Advances jurnalida chop etildi [2].

Kemiruvchilarda o'tkazilgan laboratoriya sinovlari davomida jamoa SARS-CoV-2 DNK vakinasini yuborish uchun assimilyatsiya usulidan foydalanishdi va bu alohida yuborilgan vaksinadan taxminan 100 baravar kuchli immun reaksiyasini keltirib chiqardi. Natijalarga asoslanib, tadqiqot homiysi, biofarmatsevtika kompaniyasi GeneOne Life

Science, Inc., COVID vakinasini odamlarda klinik sinovdan o'tkazish texnologiyasiga litsenziya berdi. Insoniy klinik sinovlar texnologiyaning yuqori darajadagi xavfsizligi va immunogenligi tufayli II bosqichga kirdi.

Kassalardan foydalanish an'anaviy amaliyot bo'lib, unda salbiy bosim hosil qilish, bu sohada qon aylanishini oshirish va shifo berish uchun teriga qizdirilgan stakanlar joylashtiriladi

Nuklein kislotasi genetik axborotni boshqarish uchun DNK, RNK va boshqa biomolekulalardan foydalanadigan yangi avlod texnologiyasidir. Yaqinda COVID pandemiyasiga qarshi kurashish uchun bir nechta nuklein kislotali vaksinalar ishlab chiqarildi va sotildi [3].

Mexanik ravishda sintetik yoki ishlab chiqilgan nuklein kislotalar xost hujayralariga kirib, keyin kodlangan oqsillarni ifodalashi va eksport qilishi kerak, masalan, vakcina holatida immunitet reaksiyasini keltirib chiqarish uchun.

Shunday qilib, ularning funksiyalarini bajarish uchun asosiy qadam transfeksiya - nuklein kislotalarni sitoplazma (RNK) va yadro (DNK) ga yetkazib berishdir [4].

Rossiyada Xitoyning Livzon Mabpharm kompaniyasi COVID-19 vaktsinasining klinik sinovlarini o'tkazadi

Rossiya Federatsiyasi Sog'liqni saqlash vazirligi Xitoyning Livzon Mabpharm Inc farmatsevtika kompaniyasi tomonidan ishlab chiqarilgan V-01 koronavirus vaktsinasining klinik sinovlarining uchinchi bosqichini o'tkazishga ruxsat berdi, deb xabar berdi vazirlik vakili. Tadqiqot 19 ta tibbiyot markazida bo'lib o'tadi va sinovlar 18 va undan katta yoshdagi 5,5 ming ishtirokchiga mo'ljallangan. Tadqiqotni yakunlashning belgilangan sanasi - 2023-yil iyun [5].

Xitoyning Livzon Pharmaceutical Group Inc kompaniyasiga aloqador Livzon Mabpharm 2021-yil avgust oyida o'z vaktsinasining III bosqich sinovlari boshlanganini e'lon qilgan edi. Tadqiqot uchun arizalar 10 dan ortiq mamlakatlarda topshirilgan, dedi kompaniya vakili. Filippinda allaqachon vaktsinaning III bosqich sinovlari boshlangan. Birinchi ishtirokchi V-01 ning birinchi dozasini 25-avgust kuni qabul qildi.

V-01 vaktsinasi Xitoyning janubidagi Guangdong provinsiyasidagi Xitoy Fanlar akademiyasining Biofizika instituti va Livzon Pharmaceutical Group Inc(LivzonBio) tomonidan ishlab chiqilgan.

I-II bosqich tadqiqotlari davomida 1060 ko'ngillilarni qamrab oldi. Natijalarga ko'ra, sinovlar davomida jiddiy nojo'ya ta'sirlar kuzatilmagan. V-01 ning ikki dozasidan keyin serokonversiya darajasi 97% dan oshgan. Shuningdek, vaktsina delta shtammiga qarshi neytrallashtiruvchi faollik uchun ham sinovdan o'tkazildi [6].

Rossiya COVID-19ga qarshi mahalliy dori yaratdi

Valenta Pharm 2021-yil oktabr oyi oxirida “Innoviron” nomli COVID-19 dori vositasini ro‘yxatdan o‘tkazish uchun hujjatlarni taqdim etdi.

Dori vositalarining davlat reyestrda kompaniya 340 nafar ko‘ngillida test o‘tkazganligi haqida ma‘lumot mavjud. Vaksina qanday natijalarni ko‘rsatgani hozircha noma‘lum.

Manbalarga ko‘ra, agar dori samarali ekanligi va kasallanish darajasi bir xil darajada saqlanib qolgani isbotlansa, preparatni sotish oyiga 100 000 donagacha yetishi mumkin [7].

Shuningdek, vakillarning so‘zlariga ko‘ra, Innovironni gripp va ORVI uchun vosita sifatida foydalanilishi mumkin [8].

Rossiyada bolalarni emlash uchun “EpiVacCorona” va “EpiVacCorona-N” preparatlarini qo‘llash rejalashtirilmoqda

Novosibirskdagi “Vektor” ilmiy markazi tomonidan ishlab chiqilgan “EpiVacCorona” va “EpiVacCorona-N” koronavirusiga qarshi vaksinalar kelajakda bolalarni emlash uchun foydalanilishi mumkin.

Rospotrebnadzor Vektor markazining Virusli infeksiyalar ilmiy-tadqiqot instituti rahbari Aleksandr Semyonovning Interfaksga ta’kidlashicha, ushbu vaksinalarning hozirgi tarkibi universal va aholining kattalar va bolalarni emlash uchun mos keladi [9, 10].

Shu bilan birga, Semenov yaqin kelajakda bu dorilarni bolalarda o‘rganish rejalashtirilmaganini aytdi. Bundan tashqari, ekspertning so‘zlariga ko‘ra, endilikda voyaga yetmaganlar uchun maxsus koronavirus vaksinasini ishlab chiqishga hojat yo‘q.

“EpiVacCorona” va “EpiVacCorona-N” peptid vaksinalari sinfiga kiradi. “Sputnik V” va Kovivakdan farqli o‘laroq, ularda viruslar, DNK, RNK mavjud emas: barcha peptidlar sintetikdir. Operativ shtab veb-saytiga ko‘ra, ular haqiqiy koronavirus oqsillari hududlarini taqlid qiladi va shu bilan organizmni antitanalar ishlab chiqarishga majbur qiladi [11].

COVID
19
Coronavirus
Vaccine

Manbalar

1. Reported Cases and Deaths by Country, Territory, or Conveyance // <https://www.worldometers.info/coronavirus/> (09.11.2021)
2. Novel suction-based in vivo cutaneous DNA transfection platform // <https://www.science.org/doi/10.1126/sciadv.abj0611> (09.11.2021)
3. Combining ancient and modern medicine, scientists use cupping to deliver COVID-19 vaccine in lab tests // <https://medicalxpress.com/news/2021-11-combining-ancient-modern-medicine-scientists.html> (09.11.2021)
4. Учёные пробуют древний метод медицины для доставки вакцины от коронавируса в организм // <https://kurer-sreda.ru/2021/11/09/740832-sochetaya-drevnyuyu-i-sovremennuyu-medicinu-uchenye-ispolzuyut-banki-dlya-dostavki-vakciny-covid-19-v-laboratornyx-usloviyax> (09.11.2021)
5. Russian health ministry issues permit for 3rd phase clinical tests of China's V-01 vaccine // <https://tass.com/society/1358867> (09.11.2021)
6. Китайская Livzon проведет в России клинические исследования своей вакцины против COVID-19 // <https://www.vademec.ru/news/2021/11/08/kitayskaya-livzon-provodit-v-rossii-ki-svoey-vaktsiny-protiv-covid-19/> (09.11.2021)
7. Россия создала собственное лекарство от COVID-19 // <https://fedpress.ru/news/77/society/2867700> (09.11.2021)
8. COVID-19 пополняет портфель // <https://www.kommersant.ru/doc/5063420> (09.11.2021)
9. Препараты «ЭпиВакКорона» и «ЭпиВакКорона-Н» планируется использовать для вакцинации детей // <https://og.ru/ru/news/123159> (09.11.2021)
10. "ЭпиВакКорона" и "ЭпиВакКорона-Н" могут в перспективе использоваться для вакцинации детей - центр "Вектор" // https://www.interfax-russia.ru/ural/news/epivakkorona-i-epivakkorona-n-mogut-v-perspektive-ispolzovatsya-dlya-vakcinacii-detey-centr-vektor?utm_source=yxnews&utm_medium=desktop&nw=1636369203000 (09.11.2021)
11. «Вектор» допустил применение «Эпиваккороны» для вакцинации детей // <https://www.vedomosti.ru/society/news/2021/11/08/894857-vektor-dopustil-primeneniye> (09.11.2021)

**COVID
19**

**Coronavirus
Vaccine**

O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi huzuridagi
Ilmiy-texnik axborot markazi

Toshkent-2021